

การนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอย
ไปปฏิบัติ: ศึกษาเฉพาะกรณีขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี
POLICY IMPLEMENTATION ON SOLID
WASTE MANAGEMENT: A CAST STUDY
OF LOCAL ADMINISTRATION IN
CHONBURI PROVINCE

วัลลภ ศัพท์พันธุ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปปฏิบัติและเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสูงสุด และฝ่ายประจำและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี จำนวน 249 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามเพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไปสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ และแบบสัมภาษณ์โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการ

วิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ และใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า ระดับการนำนโยบายด้านจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยในด้านการปฏิบัติตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับนำไปปฏิบัติได้มากและในด้านการปฏิบัติงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยตามโครงการ/กิจกรรมที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและในด้านการจัดเก็บขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับนำไปปฏิบัติได้ปานกลาง ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างปัจจัยสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.841, P < .01$) ความเข้มของความสัมพันธ์ค่อนข้างมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

Abstract

This research aim to study the level of policy implementation on solid-waste management of local administrative organizations in Chonburi and to study the relations between the local administrations' competency factors and policy implementation on the solid - waste management. The sample group in this study includes 249 top administrators, permanent staffs, and officials who responsible for solid waste management in local administrations in Chonburi province. The research instruments consists of questionnaires concerning general information and opinions on the local administrations' competency in implementating policy on solid waste management, as well as interviews with key informants. Statistical programs are used for data analysis, and content analysis was used for qualitative research.

The study reveals a medium level of policy implementation on solid waste management of local administrative organizations as a whole; a high level in terms of carrying out local development plans, and a medium level of carrying out solid waste management projects and activities as identified in the development plans of local administrative organizations. The study also find a linear correlation between organizational competency factors and policy implementation on solid waste management, with statistical significance at .01 ($r = 0.841, P < .01$). The correlation is found to demonstrate relatively strong linearity.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550 - 2554 เป็นแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 35 - 36 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540 - 2559 ไปสู่การปฏิบัติ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นใช้เป็นกรอบในการเปลี่ยนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งเป็นกรอบในการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาคและแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมระดับพื้นที่¹

การนำนโยบายไปปฏิบัตินี้ มัสมาเนียน และ ซาบาทีเออร์ ได้เสนอว่าเป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการนโยบายสาธารณะ หมายถึง การนำการ

¹ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม. นโยบายและแผนส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540 - 2559. 2540.

² Daniel A Mazmanian and Paul A. Sabateir. *Implementation Public Policy*. 1989. pp. 20 - 21.

ตัดสินใจนโยบายที่ได้กระทำไว้ไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแปลงนโยบายสาธารณะทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะมูลฝอยไปสู่การปฏิบัติมีภาคส่วนหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อาทิ ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนท้องถิ่น เป็นต้น

จังหวัดชลบุรีตั้งอยู่ชายฝั่งด้านตะวันออกของอ่าวไทย เป็นเมืองนำอยู่ที่มีศักยภาพสูง ด้านการท่องเที่ยว อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม เกษตรกรรม และจัดเป็นระบบนิเวศขนาดใหญ่ ที่ประกอบสังคมและชุมชนของสิ่งมีชีวิตที่หลากหลายและมากมาย ซึ่งส่งผลให้เป็นที่ตั้งหรือมีชุมชนอาศัย และเป็นแหล่งกำเนิดของขยะและของเสียตามมา โดยปัจจุบันจังหวัดชลบุรีมีปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ 1,321.61 ตัน/วัน ซึ่งท้องถิ่นส่วนใหญ่ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกหลักสุขาภิบาล โดยใช้วิธีเทกองบนพื้นแล้วเผาหรือฝังกลบเป็นครั้งคราว มีเพียงท้องถิ่น 6 แห่ง ที่มีสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล ได้แก่ เทศบาลเมืองแสนสุข เมืองพัทยา เทศบาลเมืองศรีราชา เทศบาลนครแหลมฉบัง เทศบาลเมืองบ้านบึง เทศบาลเมืองพนัสนิคม และศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมจังหวัดชลบุรี/องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ซึ่งรับกำจัดขยะชุมชนจากเทศบาลรวม 8 แห่ง³

ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งว่า ในอนาคตอีก 5 - 10 ปี ข้างหน้าซึ่งปริมาณขยะมูลฝอยของจังหวัดชลบุรี มีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น ถ้าหากว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่งของจังหวัดชลบุรี ไม่มีวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ อาจจะทำให้ขยะมูลฝอยดันเมืองจะก่อให้เกิดมลภาวะต่อชุมชนและสภาพแวดล้อมได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติได้ระดับใด สมรรถนะการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีความสัมพันธ์ ต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติหรือไม่ จะมีปัญหา

³ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี). ข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อม. เว็บ. http://www.reol3.go.th/wast-htm/chon_wast.html. 1 กรกฎาคม 2554.

อุปสรรค รวมทั้งมีข้อเสนอแนะด้านการนำนโยบาย การจัดการขยะมูลฝอยของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไปปฏิบัติ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะขององค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นกับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ

สมมติฐานการวิจัย

สมรรถนะขององค์การประกอบด้วย โครงสร้างองค์กร ปริมาณและ คุณภาพของเจ้าหน้าที่ งบประมาณ สถานที่ ปริมาณและคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ จะศึกษาครอบคลุมพื้นที่จังหวัดชลบุรี โดยจะ ศึกษาจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัดชลบุรี จำนวน 99 แห่ง แต่จะศึกษาเพียง 98 แห่ง⁴ (ยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เนื่องจาก ไม่ได้จัดเก็บขยะ)
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา จะศึกษาการนำนโยบายด้านการจัดการขยะ มูลฝอยไปปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี โดยใช้ตัวแบบ การจัดการ (Management Model) ของศาสตราจารย์ ดร.วรเดช จันทรศร⁵ เป็นตัวแบบในการศึกษาครั้งนี้ โดยตัวแบบสมรรถนะองค์การประกอบด้วย

⁴ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. มาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล. เว็บ. <http://www.thailocaladmin.go.th/work/apt.jsp.15> กรกฎาคม 2554.

⁵ วรเดช จันทรศร. ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. 2552.

โครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม ปริมาณและคุณภาพของคน การมีงบประมาณที่เพียงพอ ปริมาณและคุณภาพของสถานที่ ปริมาณและคุณภาพวัสดุอุปกรณ์ และการนำนโยบายไปปฏิบัติ

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ศึกษาระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2553 - ตุลาคม 2554

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงระดับในการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรีไปปฏิบัติ
2. ได้ทราบถึงความความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ
3. ได้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ การนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปปฏิบัติ
4. ได้นำข้อมูลเสนอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในอนาคต

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง "การนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี" ผู้วิจัยได้มีการทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ
 เอ็ดเวิร์ด และ ชาร์คานสกี⁶ ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมในเรื่องของการทำสัญญา การหาข้อมูล

⁶ Edward and Sharkansky. *The Policy Predicament: Making and Implementing Public Policy*. 1978. p. 293.

ข่าวสาร การกระจายข่าวสาร การมอบหมายข่าวสาร การมอบหมายบุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ การจ้างบุคลากรและการจัดตั้งองค์การ

ศุภชัย ยาวะประภา⁷ ได้ข้อสังเกตว่า นักวิชาการส่วนใหญ่มักเห็นพ้องต้องกันในประเด็นที่สำคัญอย่างน้อย 2 ประเด็น ประเด็นแรกคือ การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการ นั่นคือมีความต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง มีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม ไม่ใช่กิจกรรมที่เกิดขึ้นชั่วคราวแล้วเลือนหายไป ไม่ใช่กิจกรรมที่ชั่ยกช่ยอนแต่เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง แต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์กันตลอดเวลา และประเด็นที่สองคือ การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายของนโยบาย

สรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติคือ การที่กลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคลของทางราชการ ได้นำข้อกำหนดต่างๆ ของนโยบายไปดำเนินการเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดผลผลิตที่พึงปรารถนา

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์⁸ ได้กำหนดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยได้ระบุว่ากระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้น ความสำเร็จหรือความล้มเหลวจะเกิดขึ้นจาก 6 ปัจจัย ประกอบด้วย แหล่งที่มาของนโยบาย ความชัดเจนของนโยบาย การสนับสนุนนโยบาย ความซับซ้อนในการบริหารงาน สิ่งจูงใจสำหรับผู้ปฏิบัติ และการจัดสรรทรัพยากร

วรเดช จันทรศร⁹ ได้นำเสนอตัวแบบการจัดการ (Management Model) เป็นตัวแบบที่ศึกษาสมรรถนะขององค์การ เพราะเชื่อว่าความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับองค์การที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ว่ามีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความคาดหวัง

⁷ ศุภชัย ยาวะประภา. นโยบายสาธารณะ. 2553. หน้า 90.

⁸ สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. นโยบายสาธารณะ: แนวความคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ. 2552. หน้า 431 - 445.

⁹ วรเดช จันทรศร. ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. 2552. หน้า 133.

เพียงใด หน่วยงานจะต้องจัดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม บุคลากรที่อยู่ในองค์กรจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทั้งด้านการบริหารและด้านเทคนิคอยู่เพียงพอ นอกจากนี้องค์กรยังต้องมีการวางแผนด้านทรัพยากร หรือมีความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ และงบประมาณ

ตัวแบบการจัดการ (Management Model) เป็นตัวแบบที่สอดคล้องกับการศึกษาในครั้งนี้ เนื่องจากหน่วยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 98 แห่งของจังหวัดชลบุรี ซึ่งมีหน้าที่ในการนำนโยบายด้านการจัดการขยะไปปฏิบัติต้องรับผิดชอบการจัดการขยะในพื้นที่ที่รับผิดชอบ แต่ถ้าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดไม่สามารถจัดการขยะได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพแล้ว หน่วยงานนั้นก็จะถูกประชาชนร้องเรียน อันจะเป็นผลเสียต่อการบริหาร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำตัวแบบด้านการจัดการเป็นตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

การจัดการขยะมูลฝอย¹⁰ มีเทคนิคในการดำเนินการในหลายๆ ส่วน ซึ่งเทคนิคการดำเนินการในแต่ละส่วนจะต้องมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน โดยเทคนิคการดำเนินการในแต่ละส่วนประกอบด้วย

- 1) การศึกษาแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย
- 2) การศึกษาประเภทของขยะมูลฝอย
- 3) การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 4) การลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย
- 5) การคัดแยกขยะมูลฝอย
- 6) การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย
- 7) การเก็บขนขยะมูลฝอย
- 8) สถานที่กำจัดขยะ

¹⁰ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. มาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล. ม.ป.ป.

- 9) การคัดแยกขยะในสถานที่กำจัดขยะ
- 10) ระบบการกำจัดขยะมูลฝอย

พรพนิตย์ นิติโรจน์¹¹ ได้ศึกษาการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยของกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยหลักและตัวชี้วัดทุกตัว (ยกเว้นการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย) มีอิทธิพลต่อผลและผลลัพธ์ของการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ และปัญหาอุปสรรคที่เป็นปัญหาใหญ่ที่ทำให้การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร หรือสำเร็จแค่บางส่วน และบางพื้นที่เท่านั้น เนื่องจากนโยบายดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน ทั้งเรื่องของขนาดความหนาแน่นของประชากรที่ทำให้การจัดระเบียบดังกล่าวยากง่ายแตกต่างกัน ส่วนปัญหาในด้านอื่นๆ เช่น ความพอเพียงของทรัพยากรบุคคล และวัสดุอุปกรณ์ ก็เนื่องจากสภาพของพื้นที่เขตที่แตกต่างกันเช่นกัน และเรื่องของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งผู้ค้า ผู้ซื้อ และผู้ใช้ทางเท้าในแต่ละเขตก็มีความต้องการแตกต่างกัน หากประชากรในพื้นที่เขตใดมีความหนาแน่นสูง ความต้องการซื้อสินค้าก็ย่อมสูงขึ้นตามไปด้วย ทำให้ผู้ค้าต้องแย่งพื้นที่ค้ากันอย่างหนัก ทำให้การจัดระเบียบของเจ้าหน้าที่เทศกิจยากตามไปด้วย

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อแรก พบว่า ความสอดคล้องของนโยบายต่อสภาพของปัญหา ความชัดเจนในเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของนโยบายและความพร้อมของทรัพยากรมีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (เจ้าหน้าที่เทศกิจ) ในด้านความรู้ ความสามารถ ความตั้งใจจริง และการปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ ปัจจัยด้านตัวผู้ซื้อ ผู้ขาย และผู้ใช้ทางเท้าในด้านความต้องการการยอมรับ มีอิทธิพลทางบวก และสามารถ

¹¹ พรพนิตย์ นิติโรจน์. การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ. 2551.

อธิบายผลของการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ แต่ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมไม่มีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ ชุดปัจจัยซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติและประชาชนกลุ่มเป้าหมาย จะมีอิทธิพลทางบวกและสามารถอธิบายผลของการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ และชุดปัจจัยซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติและประชาชนกลุ่มเป้าหมาย จะสามารถอธิบายถึงผลลัพธ์ของการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกศธราภรณ์ สัตยาชัย¹² ได้ศึกษาการนำนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิผลของการนำนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผล การนำนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวตามแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2548 - 2551 ไปปฏิบัติ

ผลการศึกษาพบว่า ผลของการนำนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวตามแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2548 - 2551 ไปปฏิบัติของกรุงเทพมหานคร โดยสำนักสิ่งแวดล้อมและสำนักงานเขตยังไม่มีประสิทธิผลไม่สามารถเพิ่มพื้นที่สีเขียวได้ตามเป้าหมาย และพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวไปปฏิบัติ 5 ปัจจัย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า ปัจจัยการกำหนดภารกิจและมอบหมายงาน การสนับสนุนของผู้บริหารของหน่วยปฏิบัติ ทรัพยากรของหน่วยปฏิบัติการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติ และทัศนคติของผู้ปฏิบัติสามารถอธิบายถึงความผันแปรของตัวแปรตาม คือ ประสิทธิผลการนำนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$ แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระด้วยวิธี

¹² กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. *มาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล*. ม.ป.ป.

Stepwise พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายตัวแปรตามประสิทธิผลของการปฏิบัติตามนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวได้มีเพียง 3 ตัวแปรตามลำดับ คือ การกำหนดภารกิจและมอบหมายงาน ทรัพยากรของหน่วยปฏิบัติ และการสนับสนุนของผู้บริหารของหน่วยปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ศึกษาตามแนวทางของตัวแบบด้านการจัดการ¹³ (Management Model) ซึ่งเน้นให้ความสนใจไปที่สมรรถนะขององค์กรเพราะเชื่อว่า ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับองค์กรที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติว่ามีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความคาดหวังเพียงใดในลักษณะนี้ นโยบายที่จะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยโครงสร้างที่เหมาะสม บุคลากรที่อยู่ในองค์กรจะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านการบริหารและด้านเทคนิคอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ องค์กรยังต้องมีการวางแผนเตรียมการหรือมีความพร้อมทั้งทางด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เครื่องมือ และงบประมาณ

ตัวแปรต้น

สมรรถนะขององค์กรในการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ

1. โครงสร้างขององค์กรที่เหมาะสม
2. ปริมาณและคุณภาพของคน
3. ความเพียงพอของงบประมาณ
4. ปริมาณและคุณภาพของสถานที่
5. ปริมาณและคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์

ตัวแปรตาม

การนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ

1. การปฏิบัติตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. การปฏิบัติตามโครงการ/ กิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การจัดเก็บขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละวัน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

¹³ วรเดช จันทรรคร. ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. 2552. หน้า 133.

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัดชลบุรี จำนวน 99 แห่ง แต่จะศึกษาเพียง 98 แห่ง (ยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เนื่องจากไม่ได้จัดเก็บขยะ) รวม 490 คน ประกอบด้วย¹⁴

1.1 ฝ่ายการเมือง ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรองผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบ จำนวน 98 แห่งๆ ละ 2 คน รวม 196 คน

1.2 ฝ่ายบริหาร ได้แก่ ปลัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบ จำนวน 98 แห่งๆ ละ 2 คน รวม 196 คน

1.3 ฝ่ายผู้ปฏิบัติ ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หรือหัวหน้าฝ่ายสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำนวน 98 แห่งๆ ละ 1 คน รวม 98 คน

กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงกับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัดชลบุรี จำนวน 98 แห่ง รวม 294 คน แยกเป็น

1. ฝ่ายการเมือง ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือรองผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่รับผิดชอบ จำนวน 1 คน

2. ฝ่ายบริหาร ได้แก่ ปลัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่รับผิดชอบ จำนวน 1 คน

¹⁴ วรเดช จันทรรต. ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. 2552. หน้า 133.

3. ฝ่ายผู้ปฏิบัติ ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หรือหัวหน้าฝ่ายสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ
2. ข้อมูลบทบาทในการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะขององค์กรกับผลการนำนโยบาย ไปปฏิบัติใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
4. การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติใช้การแจกแจงความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

วิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ

การเก็บข้อมูล เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ ผู้บริหารของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติและผู้นำชุมชน รวม 19 คน

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย จากการศึกษาโดยสรุปคือผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากที่สุด คือ 84 คน ซึ่งในพื้นที่ที่รับผิดชอบมีปริมาณขยะมูลฝอยในแต่ละวัน ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 0 - 100 ตัน มีปริมาณมากที่สุด มีจำนวน 78 แห่ง ในด้านการทำลายขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่ขนไปทิ้งทำลายกับเครือข่ายนอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 53 แห่ง มีการทำลายขยะแบบขนไปทิ้งในพื้นที่ที่ทำสัญญาได้มากที่สุด จำนวน 33 แห่ง ในส่วนของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (รวมพนักงานลูกจ้างด้วย) มีระหว่าง 0 - 55 คน จำนวน 77 แห่ง ส่วนใหญ่ไม่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนนำไปทิ้ง จำนวน 43 แห่ง ไม่มีภาชนะบรรจุแยกประเภท จำนวน 73 แห่ง มีรถบรรทุกขยะที่นำขยะมูลฝอยไปทิ้ง ระหว่าง 0 - 15 คัน มากที่สุดจำนวน 80 แห่ง ส่วนใหญ่ไม่มีสถานีรวบรวมขยะมูลฝอยก่อนนำไปทิ้ง จำนวน 75 แห่ง

จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถทำลายขยะมูลฝอยได้เอง จำนวน 54 แห่ง และการทำลายขยะมูลฝอยใช้วิธีฝังกลบ จำนวน 20 แห่ง ส่วนใหญ่ไม่มีพื้นที่ในการทำลายขยะเป็นของตนเอง จำนวน 63 แห่ง มีพื้นที่ทำลายขยะเป็นของตนเอง อยู่ระหว่าง 0 - 170 ไร่ จำนวน 17 แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่เป็นของตนเอง จะใช้ทำลายขยะเต็มพื้นที่ในช่วง 0 - 5 ปี มากที่สุด จำนวน 12 แห่ง ระยะทางที่ทิ้งขยะมูลฝอยอยู่ห่างจากชุมชนระหว่าง 0 - 28 กิโลเมตร จำนวน 71 แห่ง

สำหรับในด้านข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในรอบปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะมีข้อร้องเรียน จำนวน 57 แห่ง และมีข้อร้องเรียนซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกร้องเรียน จำนวน 1 - 15 ครั้ง มากที่สุด จำนวน 23 แห่ง

ความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติงานจัดการขยะมูลฝอยตามนโยบายของรัฐบาล ส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถปฏิบัติได้

น้อย จำนวน 123 แห่ง และความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติงานการจัดการขยะมูลฝอยตามนโยบายของจังหวัด ส่วนใหญ่เห็นว่าปฏิบัติได้น้อย จำนวน 120 แห่ง

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาระดับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปปฏิบัติ

1. สมรรถนะขององค์กรด้านโครงสร้างองค์กรและการดำเนินงาน จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะขององค์กรด้านโครงสร้างองค์กรและการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับที่ปฏิบัติได้มาก ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = .84) หากแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะขององค์กรด้านโครงสร้างขององค์กรและการดำเนินงานด้านที่มากที่สุดคือ คณะผู้บริหารของหน่วยงานให้ความสำคัญต่อการจัดการขยะมูลฝอย เป็นลำดับแรกๆ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 1.01) รองลงมาคือ หน่วยงานมีฝ่ายงานที่รับผิดชอบในการจัดการขยะมูลฝอย โดยตรง ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 1.21) และอันดับท้ายสุดคือ หน่วยงานมีการดำเนินกิจกรรมรณรงค์การคัดแยกขยะมูลฝอยในพื้นที่ชุมชน ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 1.22)

2. สมรรถนะขององค์กรด้านบุคลากร ภาพรวม จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะด้านบุคลากรด้านที่มากที่สุดคือ คณะผู้บริหารของหน่วยงานของท่านให้ความสำคัญกับภารกิจจัดการขยะมูลฝอยโดยได้เข้ามากำกับดูแลการปฏิบัติภารกิจในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 1.11) รองลงมาคือ ด้านบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดการขยะมูลฝอยในหน่วยงาน ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานด้านจัดเก็บขยะมูลฝอย ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 1.18) และอันดับสุดท้ายคือด้านบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการขยะมูลฝอยของหน่วยงานมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 1.15)

3. สมรรถนะขององค์กรด้านงบประมาณ ภาพรวมจากการศึกษาพบว่า หน่วยงานของท่านสามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะมูลฝอยจากครัวเรือนเพื่อนำมาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างครบถ้วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติได้มากที่สุด ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 1.05)

รองลงมาคือ หน่วยงานของท่านสามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะมูลฝอยจากสถานประกอบการเพื่อนำมาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างครบถ้วนได้ ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 1.07) และอันดับสุดท้ายคือ หน่วยงานของท่านสามารถประสานงานเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณด้านการจัดการขยะมูลฝอยจากภาคเอกชนในพื้นที่ได้ ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 1.15)

4. สมรรถนะขององค์การด้านสถานที่ ภาพรวมจากการศึกษาพบว่า วิธีการกำจัดขยะมูลฝอยในบริเวณพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยของหน่วยงานเป็นไปอย่างถูกสุขลักษณะ ไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 1.11) รองลงมาคือ ระยะเวลาในการขนส่งขยะมูลฝอยจากชุมชนของท่านไปยังสถานที่กำจัดขยะมีความเหมาะสมไม่สิ้นเปลืองเวลา ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 1.16) และอันดับสุดท้ายคือ หน่วยงานของท่านมีการจัดสถานที่สำหรับรวบรวมขยะมูลฝอยจากชุมชนได้อย่างถูกหลักสุขาภิบาล ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 1.14)

5. สมรรถนะขององค์การด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ภาพรวมจากการศึกษาพบว่า ภาชนะสำหรับรองรับขยะมูลฝอยในชุมชนมีขนาดที่เหมาะสมสำหรับการรองรับขยะมูลฝอย องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = .98) รองลงมาคือ ภาชนะสำหรับรองรับขยะมูลฝอยในชุมชนมีจำนวนเพียงพอสำหรับการรองรับขยะมูลฝอย ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 1.02) และท้ายที่สุดคือ หน่วยงานของท่านมีความเชื่อมโยงเครือข่ายระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการขยะมูลฝอยร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง ($\bar{X} = 2.29$, S.D. = 1.15)

ส่วนที่ 3 การนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ

1. การปฏิบัติตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาพรวมจากการศึกษาพบว่า องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติด้านการจัดการขยะมูลฝอยตามที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552 - 2554) ได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = .99) รองลงมาคือ การปฏิบัติงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยตามที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาประจำปีงบประมาณ 2553

($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 1.04) และอันดับสุดท้ายคือ การปฏิบัติงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยตามที่ได้ระบุไว้ในแผนยุทธศาสตร์ ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 1.01)

2. การปฏิบัติงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยตามโครงการ/กิจกรรม ที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาพรวมจากการศึกษาพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติงานตามโครงการจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยให้กับชุมชน ได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 1.04) รองลงมาคือการปฏิบัติงานตามโครงการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการช่วยกันรักษาความสะอาดและทิ้งขยะมูลฝอยให้ถูกที่ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 1.05) และอันดับสุดท้ายคือ การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดหาสถานีพักขยะมูลฝอยก่อนนำไปทำลาย สามารถปฏิบัติได้น้อย ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 1.15)

3. การจัดเก็บขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาพรวมจากการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีหน้าที่จัดเก็บขยะมูลฝอยในหน่วยงานของท่านสามารถจัดเก็บขยะมูลฝอยได้ตรงเวลาที่กำหนดในแต่ละวันได้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = .97) รองลงมาคือหน่วยงานของท่านสามารถปฏิบัติงานจัดเก็บขยะมูลฝอยได้หมดไม่มีขยะมูลฝอยตกค้างในแต่ละจุดซึ่งเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ในแต่ละวัน ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = .99) และอันดับสุดท้ายคือ สถานที่ใช้ในการกำจัดขยะมูลฝอย สามารถกำจัดได้หมดโดยไม่มีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้าง สามารถปฏิบัติตามนโยบายได้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 1.09)

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยสมรรถนะต่างๆ ขององค์กรประกอบด้วย โครงสร้างขององค์กร ปริมาณและคุณภาพของเจ้าหน้าที่ งบประมาณ สถานที่ ปริมาณและคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติโดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

**ส่วนที่ 5 ผลการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ:
ศึกษากรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรีเชิงคุณภาพ
ผลการศึกษา พบว่า**

1. ความสำคัญในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการจัดเก็บขยะมูลฝอยโดยมีนโยบายที่ชัดเจนในการลดขยะ แต่เนื่องจากจังหวัดชลบุรีเป็นเมืองท่องเที่ยว และมีประชากรแฝงจึงทำให้มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นจึงต้องให้ความสำคัญมากเป็นพิเศษ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าบ่อขยะส่วนใหญ่เป็นแบบฝังกลบ

2. ความชัดเจนของนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยจากหน่วยงานต้นสังกัด พบว่า นโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดด้านการจัดการขยะนั้น ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมองว่ายังไม่ชัดเจนและขาดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3. โครงสร้างขององค์กร ในการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ พบว่า มีการบริหารจัดการที่เป็นสัดส่วน โดยมีกองสาธารณสุข กองช่างสุขาภิบาลและกองสิ่งแวดล้อมที่คอยดูแลจัดการด้านขยะมูลฝอย

4. การประสานงานระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงานอื่น ในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่าผู้บริหารท้องถิ่นมีการประสานงานกับทุกหน่วยงานระหว่างสำนักงานสิ่งแวดล้อม สำนักงานสาธารณสุข และมีการประชุมชุมชนต่างๆ พร้อมทั้งอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่หัวหน้าชุมชน

5. ความพร้อมของบุคลากรในองค์กรในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการจัดการขยะมูลฝอย แต่พบปัญหาเรื่องเจ้าหน้าที่ที่บางแห่งมีเพียงพอ แต่บางแห่งไม่เพียงพอต่อปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นทุกวัน

6. งบประมาณในการจัดการขยะ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีงบประมาณเพียงพอ แต่บางแห่งส่วนใหญ่มีไม่เพียงพอ

7. สถานที่ในการรองรับการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสถานที่จัดเก็บขยะที่เพียงพอแต่บางแห่งส่วนใหญ่มีสถานที่ในการจัดเก็บขยะไม่เพียงพอ

8. วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ไม่เพียงพอ แต่บางแห่งมีเพียงพอ

9. การดำเนินงานในโครงการ/ กิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินงานในโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง เช่น มีการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกในการจัดการขยะภายในครัวเรือน

10. ความเข้าใจของบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า บุคลากรมีความเข้าใจในการดำเนินงานเป็นอย่างดี อีกทั้งมีความรับผิดชอบ อีกทั้งบางแห่งสามารถสลับผู้ทำงานแทนกันได้ ทำให้แก้ปัญหาขยะล้นได้เป็นอย่างดี

11. ความเข้าใจของบุคลากรในการดำเนินงานในชุมชน พบว่า บุคลากรมีความเข้าใจในชุมชนเป็นอย่างดี และส่วนใหญ่บุคลากรเป็นคนในพื้นที่ ทำให้เข้าใจปัญหาของชุมชนและทำให้การทำงานได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี

12. ความสำเร็จในการดำเนินงานตามโครงการ/ กิจกรรมในชุมชน พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งดำเนินงานตามโครงการได้ต่อเนื่องและสำเร็จด้วยดี แต่บางแห่งไม่ประสบความสำเร็จเพราะมีประชากรในเขตพื้นที่จำนวนมาก

13. ความเข้าใจของประชาชนในโครงการ/ กิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน พบว่า ประชาชนมีความเข้าใจในโครงการ/กิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนแต่ก็ยังเป็นส่วนน้อย

14. ความสำเร็จของหน่วยงาน ในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดีแต่มีบางพื้นที่การดำเนินการจัดเก็บขยะยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยบางพื้นที่บ่อเก็บขยะส่งกลิ่นเหม็นเน่า

15. ปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นของขยะยังเป็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขและหากเป็นช่วงฤดูฝนจะพบปัญหาน้ำเสียจากขยะไหลลงสู่แม่น้ำลำคลอง อีกทั้ง

ปัญหาจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของประชาชนก็เป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังอีกมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ: ศึกษากรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับสมรรถนะขององค์กรในการนำนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ ในภาพรวมพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถปฏิบัติได้ในระดับปานกลางสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพของผู้วิจัยที่พบว่าผู้บริหารเทศบาลได้ประเมินตนเองว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบผลสำเร็จในการจัดการขยะมูลฝอย ร้อยละ 60.00 และเมื่อพิจารณาลงลึกเป็นรายข้อประเด็นที่น่าสนใจคือ สมรรถนะขององค์กรด้านสถานที่เป็นด้านที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถจัดหาที่ทิ้งขยะเป็นของตนเองได้ และสถานที่ทิ้งขยะมูลฝอยที่มีอยู่ก็จะใช้เต็มพื้นที่ไม่ถึงอีก 5 ปี

สำหรับด้านที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามนโยบายได้ค่าเฉลี่ยน้อยรองลงมาคือ ด้านสมรรถนะขององค์กรด้านงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ ทำให้มีผลกระทบต่อการจัดเก็บขยะต่อการจ้างบุคลากรคนเก็บขยะทำยกรถที่ลาออกอยู่ตลอดเวลา ต่อรถยนต์ขนขยะมูลฝอยที่เก่าและผุพัง ต้องซ่อมบ่อยครั้ง และเป็นไปในทางเดียวกับการศึกษาเชิงคุณภาพของผู้วิจัย พบว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีสถานที่จัดเก็บขยะที่เพียงพอ สามารถรับปริมาณได้อีกหลายปี เนื่องจากมีพื้นที่ขนาดใหญ่ และมีคุณภาพการจัดการอย่างดี มีบางแห่งที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณนั้น คือ ส่งกลิ่นเหม็น และน้ำเน่าเสีย หากมีลมพัดผ่านแรง กลิ่นของขยะมูลฝอยจะมากเป็นพิเศษ แต่ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบาง

แห่งมีพื้นที่ในการจัดการขยะไม่เพียงพอ เนื่องจากปริมาณที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา เป็นปัญหาต่อเนื่อง ซึ่งพื้นที่ขยะจะเต็มในไม่ช้า โดยต้องนำขยะมูลฝอยไปทิ้งกับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้เคียง”

ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับงบประมาณจำกัด รัฐบาลยังไม่สนับสนุนงบประมาณตามเป้าหมาย ร้อยละ 35 และงบประมาณที่ได้รับก็ต้องใช้กับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องรับผิดชอบด้านอื่นอีกมากตามภารกิจที่ถ่ายโอนซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ เอ็ดเวิร์ด และ ชาร์คานสกี¹⁵ กล่าวว่าปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการนำนโยบายไปปฏิบัติด้าน “ความสามารถของหน่วยปฏิบัติ” ความเพียงพอของทรัพยากร การนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลดีนั้นจะต้องมีทรัพยากรสนับสนุน อันได้แก่ จำนวนและคุณภาพของบุคลากร ข้อมูลที่ทันสมัย การมอบอำนาจหน้าที่การดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณ การให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับล่าง สอดคล้องกับสมบัติ อารังธัญวงศ์¹⁶ ในการศึกษาว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้น การจัดสรรทรัพยากร (Resource Allocation) ทรัพยากรเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปัจจัยอื่น กล่าวคือ แผนงานหรือโครงการใด แม้จะมีปัจจัยอื่นครบถ้วน แต่ถ้าขาดปัจจัยเรื่องทรัพยากรในการสนับสนุนอาจกล่าวได้ว่าแผนงานและโครงการดังกล่าวได้ประสบความสำเร็จล้มเหลวตั้งแต่ยังไม่ได้เริ่มต้นลงมือปฏิบัติ

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ

จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะขององค์กร ประกอบด้วย สมรรถนะด้านโครงสร้างองค์กรและการดำเนินงาน สมรรถนะขององค์กรด้านปริมาณและ

¹⁵ George C. Edwards and Ira Sharkansky. *The Policy Predicament: Making and Implementing Public Policy*. 1987. pp. 303 - 304.

¹⁶ สมบัติ อารังธัญวงศ์. *นโยบายสาธารณะ: แนวความคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ*. 2543. หน้า 431 - 445.

คุณภาพของเจ้าหน้าที่ สมรรถนะขององค์การด้านงบประมาณ สมรรถนะขององค์การด้านสถานที่ และสมรรถนะขององค์การด้านปริมาณและคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ ความเข้มของความสัมพันธ์ค่อนข้างมีความสัมพันธ์เส้นตรง สอดคล้องกับ พรณิษฐ์ นิติโรจน์¹⁷ ศึกษาเรื่อง การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยของกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเสริมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ หน่วยวิเคราะห์ของการวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วยเจ้าหน้าที่เทคนิคประจำสำนักงานเขตในกรุงเทพมหานคร 12 สำนักงานเขต ผู้ค้าหาบเร่แผงลอยในเขตตัวอย่างทั้ง 12 เขต ขนาดตัวอย่าง 163, 198 และ 356 คนตามลำดับ รวม 717 คน การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการรวบรวมเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงประจำสำนักงานเขต และผู้เชี่ยวชาญ รวม 25 คน กรณีศึกษาอีก 2 กรณี โดยใช้การสังเกต สัมภาษณ์ สอบถาม และวิจัยเอกสาร ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (เจ้าหน้าที่เทคนิค) ในด้านความรู้ ความสามารถ ความตั้งใจจริง และการปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ สอดคล้องกับ เกศจรภรณ์ สัตยาชัย¹⁸ วิจัยเรื่องการนำนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิผลของการนำนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวตามแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2548 - 2551 ไปปฏิบัติ จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวไปปฏิบัติ 5 ปัจจัย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า ปัจจัยการกำหนด

¹⁷ พรณิษฐ์ นิติโรจน์. การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ. 2551.

¹⁸ เกศจรภรณ์ สัตยาชัย. การนำนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ. 2553 หน้า 58 - 60.

ภารกิจและมอบหมายงาน การสนับสนุนของผู้บริหารของหน่วยปฏิบัติ ทรัพยากรของหน่วยปฏิบัติการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติ และทัศนคติของผู้ปฏิบัติสามารถอธิบายถึงความผันแปรของตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานนโยบายด้านการจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติ: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ พร้อมทั้งได้ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้พบประเด็นที่น่าสนใจขอเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะขององค์กรด้านสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เนื่องจากไม่มีสถานที่ทิ้งขยะ ไม่มีสถานที่รวบรวมขยะจากชุมชนอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัญหาอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีสถานที่ทิ้งขยะเป็นของตนเอง และบ่อขยะอยู่นอกเขต การเดินทางติดขัด สิ้นเปลืองงบประมาณ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากส่วนกลางร่วมกับจังหวัด เป็นเจ้าภาพในการจัดหาสถานที่ทิ้งขยะมูลฝอย และพัฒนาสถานที่ทิ้งขยะที่มีอยู่ในปัจจุบันให้ถูกหลักสุขาภิบาล

2. จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะขององค์กรด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยน้อยรองลงมา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเชิงคุณภาพที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีปัญหาด้านงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้รัฐบาลกลางได้สนับสนุนงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พอเพียงต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้พอเพียงด้วย

3. จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะขององค์กรด้านบุคลากรเกี่ยวกับพนักงานเก็บขยะไม่เพียงพอ มีการหมุนเวียน ลาออกเนื่องจากงานหนัก และค่าจ้างต่ำไม่พอเลี้ยงชีพ ทำให้มีผลกระทบต่อการทำงาน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้จังหวัดและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทบทวนให้มีการยืดหยุ่นอัตราค่าจ้าง และเพิ่มค่าจ้าง หรือเพิ่มสวัสดิการให้กับคนงานเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จ้างคนงานเพิ่มขึ้นหรือทดแทนให้เหมาะสมกับคนงานที่ลาออก

4. จากการศึกษาพบว่า จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดใหญ่แต่ยังไม่มีความรู้/ เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการขยะ หรือที่มีอยู่แล้วก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ สอดคล้องกับปัญหาอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ และขาดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับที่ดินมีราคาแพงขึ้น อาจจะไม่สามารถจัดหาที่ทิ้งขยะแบบเดิมได้ ดังนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้หน่วยงานจากส่วนกลางที่มีหน้าที่ในการจัดการกับสิ่งแวดล้อมและจังหวัดเป็นเจ้าภาพในการรณรงค์ในการจัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยโดยร่วมกับภาคเอกชนในการแปลงขยะมูลฝอยเป็นพลังงานด้านต่างๆ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะขององค์กรด้านสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอยด้านสถานที่ดังนี้

1.1 เห็นควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งรณรงค์ปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและเห็นผลกระทบจากการที่สถานที่ทิ้งขยะไม่เพียงพอ โดยการลดปริมาณขยะมูลฝอย/ การนำมาใช้ใหม่/ การจัดธนาคารขยะ ฯลฯ เพื่อให้ขยะมูลฝอยนำไปทิ้งทำลายน้อยที่สุด เพื่อเป็นการประหยัดสถานที่ ประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงแก่รถบรรทุกที่วิ่งไปทิ้งขยะ

1.2 จังหวัดควรร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบูรณาการจัดหาสถานที่ทิ้งขยะมูลฝอยรวมเริ่มตั้งแต่สถานที่พักขยะ การจัดส่งขยะไปยัง

บ่อขยะ และในการจัดหาสถานที่ที่ถูกหลักวิชาการ ควรใช้การประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการฝังกลบขยะมูลฝอย

1.3 ทรพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี ควรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจการปนเปื้อนของน้ำใต้ดินบริเวณใกล้บ่อฝังกลบขยะเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้น้ำบาดาล

2. จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะขององค์การด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยน้อยรองลงมา จากการศึกษาพบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่งบประมาณด้านการจัดการขยะมูลฝอยไม่เพียงพอ จะส่งผลกระทบต่อ การจ้างคนงาน การซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ การบำรุงรักษาของ รถยนต์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

2.1 ให้ความร่วมมือขอความช่วยเหลือกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่บริเวณใกล้ๆ ในการขนส่งขยะไปทิ้ง

2.2 รณรงค์ให้ชาวบ้านคัดแยกขยะมูลฝอยให้เหลือขยะมูลฝอย น้อยที่สุด

2.3 รัฐบาลต้องให้การอุดหนุนงบประมาณให้เป็นไปตามแผน และขั้นตอนกระจายอำนาจ

3. จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะขององค์การด้านบุคลากรเกี่ยวกับพนักงานเก็บขยะไม่เพียงพอต่อการจัดเก็บขยะ จะส่งผลกระทบต่อ การจัดเก็บขยะมูลฝอย ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่า

3.1 ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำข้อเสนอในการปรับ อัตราค่าจ้าง จ้างคนงาน หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการขยะต่อจังหวัดเพื่อให้ จังหวัดได้เสนอกกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นต่อไป

3.2 ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดสวัสดิการให้กับคนงานจัดเก็บไปก่อน เช่น จัดงานกิจกรรมต่างๆ เปิดรับ บริจาคจากทุกภาคส่วนเพื่อเป็นสวัสดิการให้กับคนงานนอกจากงบประมาณ ประจำ

4. ในการแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดชลบุรี ซึ่งต้องแก้ปัญหาย่างยั่งยืนเนื่องจากในอนาคตสถานที่ทิ้งขยะจะหายากมากขึ้น เพราะที่ดินในจังหวัดชลบุรีมีราคาแพงมากขึ้น ซึ่งไม่คุ้มที่จะมาใช้วิธีฝังกลบอย่างเดียว ประกอบกับประชาชนได้มาตั้งบ้านเรือนเพิ่มมากขึ้น ทำให้บ่อขยะแบบฝังกลบของส่วนราชการมีปัญหาเกี่ยวกับชุมชน และงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่เพียงพอส่งผลกระทบต่อกร้างบุคลากรในการจัดการขยะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมพฤติกรรมกร้างทิ้งขยะมูลฝอยของประชาชนในจังหวัดชลบุรี โดยจังหวัดชลบุรีต้องเป็นเจ้าภาพบูรณาการหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามาร่วม และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการประชาคมให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึงและโปร่งใส ไม่เช่นนั้นแล้วจะถูกต่อต้านจากประชาชน

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำเทคโนโลยีขั้นสูง (เตาเผาขยะ) มาใช้กับจังหวัดชลบุรี
2. ให้ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการจัดการขยะฝังที่เกิดจากเรือนหลังสินค้าในทะเล
3. ให้ศึกษาเชิงคุณภาพในการบริหารจัดการการลดปริมาณขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จในจังหวัดชลบุรี

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. *มาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล*. เว็บ. <http://www.thailocaladmin.go.th/work/apt/apt.jsp>. 15 กรกฎาคม 2554.
- _____. *มาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล*. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, ม.ป.ป.
- เกศฉราภรณ์ สัตยาชัย. *การนำนโยบายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2553.
- พรณิฉัย นิตโรจน์. *การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2551.
- วรเดช จันทรศร. *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: พรึกหวานกราฟฟิค, 2552.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ. *นโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. *นโยบายสาธารณะ: แนวความคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ*. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2543.
- สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม. *กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. นโยบายและแผนส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540 - 2559*. กรุงเทพมหานคร: อินทิเกรตเต็ดโปรโมชันเทคโนโลยี, 2540.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี). *ข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อม*. เว็บ. http://www.reol3.go.th/wast-htm/chon_wast.html. 1 กรกฎาคม 2554.
- Edwards, G. C. and Sharkansky, I. *The Policy Predicament: Making and Implementing Public Policy*. San Francisco: wh Freeman, 1978.
- Mazmanian, D. A. and Paul, A. S. *Implementing Public Policy*. Latham, Maryland: University Press of America, 1989.